

Z Á P I S

**z jednání Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb
a činností ze státního rozpočtu**

Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

dne 22. listopadu 2022

Úřad vlády České republiky

Přítomni:

Členové/členky za státní správu: Bělohlávková, M.; Kažmierski, T.; Křeček, P.; Mikulová, H.; Němeček, M.; Novák, J.; Pangrác, J. Shejbal, A.; Troch, T.

Členové/členky za neziskový sektor: Ambrožová, K.; Haičman, O.; Hrabák, J.; Kamenický, J.; Koblížková, K.; Mašková Petříková, L.; Mervardová, L.; Miléřová, J.; Němečková, M.; Pípal, M.; Piskáčková, T.; Sedláček, A.; Stýblo, P.

Hosté: Brožová, S.; Drbohlavová, E.; Jarošíková, H.; Nováková Sádková, P.; Malátová, L.

Oddělení sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace: Fungačová., H.; McGehee, A.; Nguyen, T.

Omluveni: Horáčková, K.; Horecký, J.; Lankaš, Z.; Tajčová, H.

Jednání Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Expertní skupina“ a „Rada“) řídil předseda Expertní skupiny J. Kamenický. Jednání proběhlo prezenční formou.

Program schůze:

- 1) Zahájení jednání a schválení programu**
- 2) Představení účelu, cíle a složení Expertní skupiny**
- 3) Představení členek a členů Expertní skupiny**
- 4) Shrnutí podnětů z veřejné výzvy pro nestátní neziskové organizace k zasílání návrhů témat k jednání Expertní skupiny**
- 5) Diskuse k tématům a práci Expertní skupiny**
- 6) Různé**

Průběh jednání:

Ad 1) Zahájení jednání a schválení programu

Jednání Expertní skupiny zahájil její předseda J. Kamenický, který přivítal přítomné a informoval, že témata, kterými se bude Expertní skupina zabývat, nejsou nová, ale po dlouhé době vnímá politickou podporu a tím i příležitost pro jejich otevření.

Dále uvedl, že z jednání se omluvili členové Z. Lankaš (Ministerstvo financí), K. Horáčková (Úřad vlády, Odbor protidrogové politiky) a J. Horecký (Asociace poskytovatelů soc. služeb).

K návrhu programu nebyly vzneseny žádné připomínky, program jednání byl schválen.

Ad 2) Představení účelu, cíle a složení Expertní skupiny

A. McGehee představila důvody vzniku Expertní skupiny, její provázanost se strategickým materiálem a složení.

Uvedla, že ustanovení Expertní skupiny vyplývá z vládního strategického materiálu „Strategie spolupráce veřejné správy s NNO na léta 2021–2030“ (dále jen „Strategie“). V rámci příprav Strategie, která proběhla v letech 2020 a 2021, se uskutečnilo několik veřejných konzultací, včetně mnoha jednání s experty na NNO a jedním z často opakovaných problémů v oblasti financování, který zazníval ze strany neziskového sektoru, byla nestabilita ve financování nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) a nedostatečné nástroje na zajištění kontinuity financování neziskového sektoru ze státního rozpočtu.

Návrh jednoho z původních opatření v této oblasti, které mělo změnit zavedenou dlouhodobou praxi v dotačním řízení a přispět k zefektivnění financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu, cílilo na novelu zákona o rozpočtových pravidlech, jež by umožnila víceleté financování pro NNO, a tím sjednotila postavení NNO na poli poskytovatelů služeb a činností. Doplnila, že by se jednalo o financování těch oblastí (např. sociální služby, kultura, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc a další), na jejichž poskytování má stát zájem a které vyžadují značnou míru stability a finanční jistoty po delší období.

Vzhledem k tomu, že opatření neprošlo meziresortním připomínkovým řízením, na základě domluvy se zástupci Ministerstva financí se upravilo na ustavení expertní skupiny, která by vyhodnotila možnosti případné systémové změny financování.

Dále uvedla, že Expertní skupina byla zřízena na základě usnesení Rady ze dne 28. června 2022. Expertní skupina je pracovním orgánem Rady dočasného charakteru, zřizuje se na dva roky.

Úkolem Expertní skupiny bude vyhodnotit současný systém financování veřejně prospěšných služeb a činností a iniciovat systémovou změnu financování, jež povede k zefektivnění a zjednodušení financování veřejně prospěšných služeb a činností poskytovaných NNO. Výsledkem činnosti Expertní skupiny bude Analýza možností systémové změny financování veřejně prospěšných služeb a činností.

Ke složení A. McGehee uvedla, že Expertní skupina má celkem 28 členů, z toho 1 předsedu. V souladu s [Metodikou participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy](#) je zastoupení NNO a státní správy v poměru 1:1, 14 NNO a 14 státní správa.

Ad 3) Představení členek a členů Expertní skupiny

J. Kamenický vyzval přítomné členy, aby se stručně představili, uvedli instituci, kterou zastupují a také, jestli se nějakému tématu v oblasti financování již v minulosti věnovali. Zástupce NNO požádal o zmínění klíčových oblastí jejich zájmu.

M. Bělohávková (Ministerstvo zahraničních věcí) sdělila zájem o víceleté financování v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce, stávající systém je dle ní nevyhovující.

S. Brožová (Ministerstvo financí) uvedla, že zastupuje Z. Lankaše a je z odboru státního rozpočtu Ministerstva financí. Do Expertní skupiny byli přizváni právě proto, že do působnosti odboru patří legislativní zajištění zákona o rozpočtových pravidlech. Doplnila, že fungování NNO není v centru jejich agendy.

L. Mervardová (Asociace veřejně prospěšných organizací ČR/Pohoda – společnost pro normální život lidí s postižením, z. ú) vyjádřila zájem o všechna témata v oblasti financování, které jsou obsahem návrhu agregace témat.

J. Novák (Ministerstvo financí) uvedl, že má na starosti financování sociální oblasti, zaměstnanosti a také podporu NNO. Doplnil, že nejvíce řeší v běžné praxi financování sociálních služeb, jelikož z pohledu rozpočtu tato oblast představuje nejvýznamnější prostředky.

P. Křeček (MŠMT) informoval, že víceleté financování ministerstvo poskytuje v oblasti vědy a výzkumu, dále v oblasti školního sportu a operačních programů fondů EU. V těchto oblastech to legislativa umožňuje.

T. Troch (Ministerstvo zdravotnictví) uvedl, že má na starosti čtyři dotační programy a navíc financování veřejného zdravotního pojištění, které nabízí spoustu různých zajímavých mechanismů pro inspiraci.

T. Kaźmierski (Ministerstvo životního prostředí) informoval, že má ve své agendě spolupráci a financování různých organizací formou dotačních programů, včetně dotačního programu, který je určen NNO. Dodal, že může nabídnout zkušenosti s dlouhodobými smlouvami uzavíranými s NNO.

T. Piskáčková (Národní asociace patientských organizací) představila novou střešní organizaci, kterou zastupuje a dodala, že témata Expertní skupiny vnímá jako zásadní, zejména financování střešních organizací.

J. Hrabák (Střední odborné učiliště včelařské - včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.) informoval, že zastupuje obecně prospěšnou společnost, jež se věnuje především vzdělávání, a to vzdělávání dětí a dospělých ve včelařství, a také v oblasti udržitelnosti krajiny. Dále uvedl, že oblast vzdělávání je mu blízká, pracuje na Lékařské fakultě v Plzni.

J. Pangrác (Ministerstvo zemědělství) sdělil, že oblasti financování neziskového sektoru se na ministerstvu věnuje posledních osm let a bude rád za sdílení příkladů v této oblasti. Ještě dodal, že vítá změnu na víceleté financování.

H. Mikulová (Ministerstvo vnitra) pracuje v oddělení vnitřního rozpočtu Ministerstva vnitra, které se zabývá sestavováním rozpočtu celé kapitoly ministerstva, jehož část jsou i NNO. Ministerstvo vnitra má řadu dotačních titulů i vůči NNO, nejvíce však dotace vůči obcím a také hasičům jako je podpora sborů dobrovolných hasičů.

M. Němeček (Ministerstvo kultury), náměstek pro řízení sekce živého umění, která poskytuje NNO nejvíce dotací, potvrdil zájem o víceleté financování, které je dle stávajících rozpočtových pravidel nerealizovatelné. Dále představil kolegyni L. Malátovou, která jej v případě nepřítomnosti bude na jednání Expertní skupiny zastupovat.

M. Pípal (Armáda spásy), jenž má v organizaci na starosti finanční řízení, uvedl, že pro jeho organizaci je klíčovým tématem jednotnost financování v oblasti sociálních služeb na úrovni krajů. Dodal, co kraj, tak jiná pravidla, což přináší problémy zvláště pro větší organizace a dále téma rovnoprávnosti NNO s příspěvkovými organizacemi.

L. Petříková Mašková (Zelený kruh), která aktuálně pracuje v Arnice a více než 20 let se zabývá vyúčtováním grantů a finančním řízením, zdůraznila téma víceletého financování, partnerství a načasování dotačních řízení.

P. Stýblo (Český svaz ochránců přírody) sleduje diverzitu různých přístupů k dotacím u různých ministerstev od počátku 90. let. Dvanáct témat uvedených v návrhu považuje za dobře vybraná a zdůraznil by určitě financování střešních NNO. Zajímalo by jej také, jak z jednoletého státního rozpočtu lze zajistit víceleté financování NNO.

E. Drbohlavová (Úřad vlády – Odbor protidrogové politiky), která společně s kolegyní H. Jarošíkovou zastupuje členku Expertní skupiny K. Horáčkovou, potvrdila správnost výběru témat. Jedná se o témata, která často zaznívají od jejich příjemců.

K. Koblížková (Český červený kříž), která v organizaci pracuje na pozici vedoucí ekonomického oddělení úřadu Českého červeného kříže a zhruba 19 let se zabývá financování této organizace a jeho složek, považuje všechna témata za zajímavá, ale nejvíce jí zajímá téma víceletého financování, načasování dotačního programu a také uznatelnost nákladů.

A. Shejbal (Ministerstvo práce a sociálních věcí) uvedl, že státní rozpočet jako jeden ze 4 zdrojů financování sociálních služeb pokrývá zhruba 40 % celkových nákladů sociálních služeb, což je nejvýznamnější položka z dotačních titulů. Dále uvedl, že na financování sociálních služeb se nepodílí jenom státní rozpočet a ještě dodal, že pro zajištění průběžného nebo víceletého financování je potřeba restrukturalizace nebo změny přístupu k ostatním zdrojům a také zvážit, jaké jsou možnosti, protože u státního rozpočtu existuje velká legislativní překážka.

M. Němečková (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska), která je starostkou spolku, uvedla svůj zájem o mezirezortní spolupráci a samozřejmě víceleté financování u podpory při mimořádných událostech.

A. Sedláček (Česká rada dětí a mládeže), který je předsedou organizace a místopředsedou Rady vlády pro NNO, uvedl, že se v právním prostředí pro činnost NNO pohybuje dlouhou dobu. Podílel se na přípravě vládních pravidel pro financování NNO, Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy (dále jen „Zásady“), a také s MŠMT dlouhodobě spolupracuje při tvorbě některých dotačních programů. Dále zmínil zkušenosti s dlouhodobými smlouvami, které Zásady umožňují, ale resorty je začínají pomalu odmítat. Z témat zdůraznil problematiku přerozdělování prostředků mezi pobočným a hlavním spolkem a spolufinancování, které považuje za zbytečné omezení.

O. Haičman (Charita České republiky), který je ředitelem Diecézní charity Brno a členem Výboru pro legislativu a financování, se problematikou financování zabývá již 30 let. Mezi témata, která jeho organizaci tíží, patří víceleté financování, dále nastavení jednotných pravidel pro samosprávu a také veřejná podpora a de minimis.

K. Ambrožová (České fórum pro rozvojovou spolupráci - FoRS), která pracuje jako ředitelka Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE a zároveň je místopředsedkyní FoRSu, z navrhovaných témat zdůraznila víceleté financování a také téma partnerství. V případě její organizace je to téma partnerství s lokálními organizacemi v zemích takzvaného globálního jihu.

J. Milěřová (Glopolis), která je členkou Rady vlády pro NNO, by vzhledem k tomu, že zároveň koordinuje neformální síť NeoN, která sdružuje 18 různých střešních NNO, jež zastřešují přes 400 dalších NNO, ráda přinesla propojování mezi střešními NNO. Dále informovala o zkušenosti s novelou zákona o zadávání veřejných zakázek z pohledu partnerství. Dále zdůraznila téma diferencovaného přístupu k financování, jež umožní malým organizacím přístup k financování.

Ad 4) Shrnutí podnětů z veřejné výzvy pro nestátní neziskové organizace k zaslání návrhů témat k jednání Expertní skupiny

J. Kamenický představil přítomným témata, včetně jejich kategorizace a důvodů pro vyloučení. Témata vzešla z podnětů, které NNO zaslaly sekretariátu Rady na základě [veřejné výzvy](#) vyhlášené v srpnu 2022 a od členů Výboru pro legislativu a financování.

J. Kamenický dále představil, jak probíhal finální výběr témat, který stojí za vznikem dokumentu „Návrh agregace témat pro jednání Expertní skupiny“. Domnívá se, že Expertní skupina by měla řešit výhradně meziresortní otázky, upustit od řešení otázek financování jednotlivých resortů jako je například financování sociálních služeb. Dále navrhl k vyloučení témata, která se týkají financování z veřejných rozpočtů dle malých rozpočtových pravidel. A za třetí navrhl neřešit legislativu EU.

Dále dodal, že několik podnětů od NNO se vztahují k financování sociálních služeb, konkrétně k nejednotnosti poskytování mezi jednotlivými kraji. V této souvislosti M. Pípal uvedl, že z pohledu jeho organizace se jedná o klíčové téma a vznesl žádost o jeho ponechání. Nejednotnost představuje pro spoustu NNO, které působí ve více krajích a mají jedno IČ, velký problém.

A. McGehee upozornila na jedno konkrétní opatření, které přímo souvisí s touto problematikou, a jehož realizace vyplývá ze Strategie, a to *C.3.7 Iniciovat zavedení jednotného metodického prostředí pro poskytování dotací v oblasti sociálních služeb na národní a regionální úrovni*. Cílem je vytvořit závazný metodický pokyn upravující poskytování dotací v oblasti sociálních služeb na národní a krajské úrovni a tím zajistit rovné podmínky v možnosti získání a čerpání dotací pro poskytovatele sociálních služeb. Ještě doplnila, že toto opatření, jehož realizace je naplánována na léta 2021 až 2024, má v gesci MPSV.

A. Shejbal navrhl zřídit samostatnou tematickou podskupinu v rámci Expertní skupiny, která by se věnovala tomuto tématu. Uvítal by konzultace a konkrétní návrhy na toto téma.

T. Troch uvedl, že financování zdravotnictví je centrální, které nejde přes jednotlivé kraje, je to velmi direktivní a centrální systém ve srovnání se systémem vyrovnávacích plateb, který jde přes kraje a který úplně nedává smysl. Nabídl, že na dalších jednáních skupiny by mohl prezentovat příklady financování v oblasti zdravotnictví.

O. Haičman se domnívá, že i když existuje skupina při MPSV, bylo by taktické, aby existovala tematická podskupina, která by působila nátlakově na resort, aby se tématu ze strany resortu věnovala dostatečná pozornost.

J. Kamenický uzavřel diskusi s tím, že se bude jednat o přidružené téma Expertní skupiny, přestože se jedná o téma resortní, vytvoří se podskupina, která se bude scházet v užším složení, doplněná o experty, s cílem vypracovat určitá doporučení.

Ad 5) Diskuse k tématům a práci Expertní skupiny

Připomínky a podněty, které zazněly k „Návrhu agregace témat pro jednání Expertní skupiny“, jsou obsahem příloženého návrhu, viz příloha č. 1.

Původní návrh s 12 tématy se na základě diskuse rozšířil o problematiku nejednotného financování sociálních služeb na úrovni krajů.

J. Kamenický navrhl ponechat seznam do příštího jednání otevřený pro případ, že se objeví nové důležité téma. Nicméně je proti dalšímu výraznému rozšíření vzhledem k již vysokému počtu témat.

Dále navrhl, aby pro každé téma vznikla tematická podskupina, která by měla vlastního garanta, ideálně ze zástupců NNO. Dále očekává, že projednávání bude probíhat převážně v online prostředí. V této souvislosti požádal sekretariát Rady o zajištění komunikačního kanálu. Podotkl, že bude potřeba pracovat na tématech průběžně. Dále uvedl, že kromě členů bude potřeba přizvat další odborníky, zajistit odborné stanovisko, posudky, což je ale otázka prostředků.

A. McGehee uvedla, že práce na tématech by probíhala v rámci tematických podskupin, výsledky by se prezentovaly na jednání Expertní skupiny, která se bude scházet každé 3-4 měsíce. Sekretariát Rady z dnešního jednání vyhotoví zápis, jehož přílohou bude tabulka s tématy, do které se budou moci členové Expertní skupiny, případně jejich kolegové z resortů/NNO, zapsat.

J. Kamenický uvedl, že do příštího jednání Expertní skupiny by bylo vhodné mít přehled témat a jejich garantů, dále by bylo vhodné, aby se podskupina spojila a společně identifikovala konkrétní kroky k řešení a legislativní normy, které je potřeba upravit. Na dalším jednání proběhne představení výstupu práce tematických podskupin a prioritizace témat, kterými se bude Expertní skupina věnovat.

J. Kamenický poděkoval všem za účast a jednání Expertní skupiny ukončil.

V Praze dne 6. prosince 2022

Zapsala: Mgr. Alexandra McGehee, Oddělení sekretariátu Rady vlády pro NNO

Schválil: Ing. Jan Kamenický, předseda Expertní skupiny

Přílohy:

- 1) Návrh agregace témat pro jednání Expertní skupiny**
- 2) Tabulka tematických podskupin s obsazením**